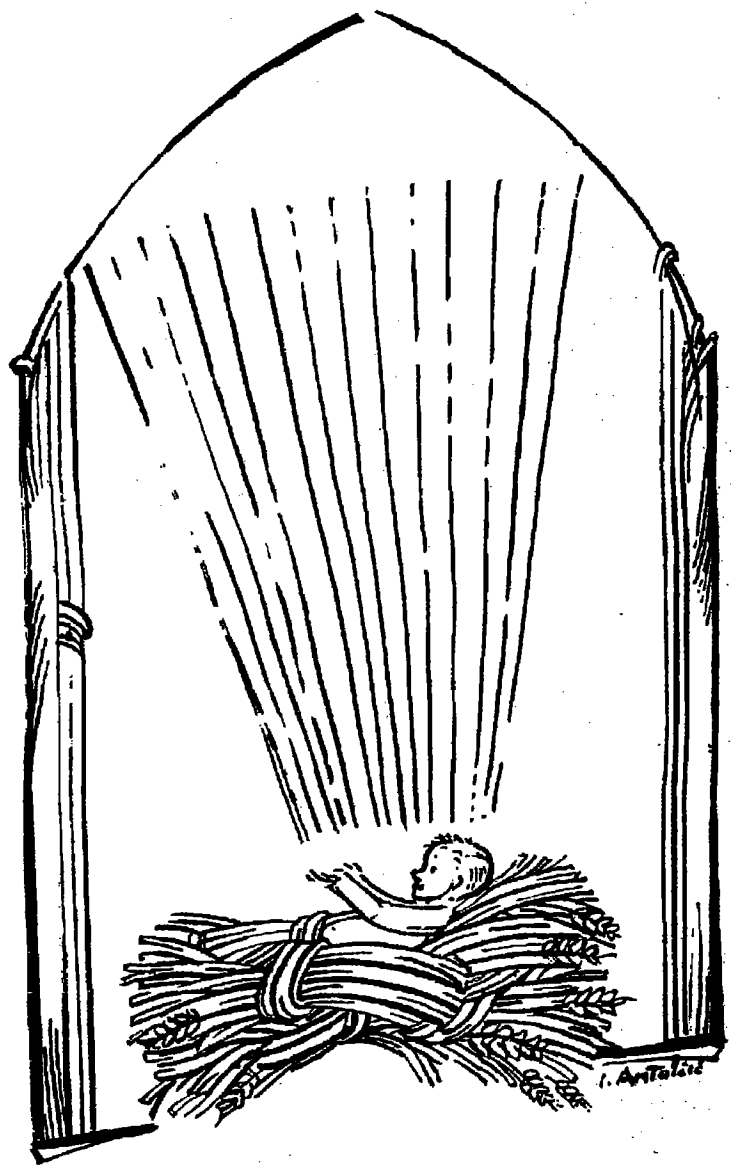

SUSRETI

GLASILO HRVATSKO - ČEŠKOGA DRUŠTVA
Broj 8 Zagreb, prosinca 1994.

ČESTIT BOŽIĆ I SRETNA NOVA 1995. !

VESELÉ VÁNOCE A ŠTASTNÝ NOVÝ ROK !

PREDSTAVLJANJE KNJIGE - ČESI U HRVATSKOJ

U Europskom domu, u srijedu 19.10.1994., predstavljena je knjiga *Česi u Hrvatskoj* autora prof. Josefa Matuška, povjesničara iz Daruvara. Kako je u to vrijeme, zbog teškoća s tiskom, bilo objavljeno tek izdanje na češkom jeziku, a hrvatska verzija treba izaći ovih dana, bilo je, razumljivo, veliko zadovoljstvo organizatora brojnim odzivom publike.

Uvodnom se riječi skupu obratio *dr. Ljubomir Antić*, predsjednik Odbora za ljudska prava i prava etničkih i nacionalnih manjina Zastupničkog doma Sabora RH. Između ostaloga, naglasio je dosadašnja pozitivna iskustva suživotu u Hrvatskoj kao i potrebu, dakako i želju, za uzdizanjem kvalitete tih odnosa ubuduće.

Mr. Miroslav Jilek, govoreći o knjizi, naglasio je nekoliko aspekata njene vrijednosti. S jedne strane ona svjedoči o tome da su Česi u najvećem broju slučajeva pozvani u Hrvatsku i da su se tako i ponašali tijekom čitave dosadašnje povijesti. Uvijek su bili na strani Hrvata i svoje hrvatske domovine. Oni nisu Nacionalni Hrvati, ali jesu Politički Hrvati, a u tome se ogleda posebna kvaliteta. Dok se nacionalno određuje rođenjem, za što ne postoji niti zasluga niti odgovornost, dotle se političko određuje svjesnom i odgovornom odlukom, koja u sebi nosi sve konsekvence. S druge strane, odgovor na pitanje tko piše povijest vodi do spoznaje da to čine narodi i nacionalne manjine koje se ne stide svoje prošlosti i spremne su svoju povijest izložiti kritičkoj analizi. No, to čine još više one nacionalne manjine koje vjeruju u svoju daljnju budućnost, koje je žele imati i spremne su zalagati se za nju. A ova knjiga je svjedočanstvo suživotu jedne nacionalne manjine i matičnoga naroda, pa prividno baveći se prošlošću predstavlja putokaz za budućnost i to budućnost civilizacijskog razvoja. Prema riječima *mr. Jileka*, mali narodi, a time još više male nacionalne manjine, mnogo ovise o snažnim i velikim ličnostima, pa stoga i češka manjina u Hrvatskoj ima sreću što u svojim redovima ima prof. Matuška.

DANI ČEŠKE KULTURE

Za nama je dosada najveća, ujedno i najobuhvatnija manifestacija koju je organiziralo naše društvo - *Dani češke kulture*.

U izuzetno bogatom programu, kako po sadržajima tako i sudionicima, moglo se naći za svakoga ponešto. Mediji su, na naše zadovoljstvo, redovito i kvalitetno izvještavali o gotovo svim događanjima, a i posjećenost je bila iznad očekivanja dobra. Ipak, osjetilo se da tako bogat program stješnjen u svega tjedan dana nije samo golemi zalogaj za organizatore, već i zahtjevan spram publike. Naime, iako su programi ciljani na različite grupacije publike, mora se priznati da je kolizija termina različitih događanja dovodila zainteresirane u nedoumice, izbor i donošenje odluka koje je valjalo izbjeći. Primjerice, mladi, posebice studenti bohemistike, prigovorili su na vremensko podudaranje dva za njih važna i zanimljiva programa - ekskluzivno prikazivanje kratkog češkog filma i tribine o češkoj literaturi s *gđom. Berkovom* i *g. Karpatským*. I sami svjesni jedinstvene prigode da upoznamo dijelove češke kulture, zatekli smo se u jurnjavi s jednog mjesta događanja na drugo. Pa ipak, i unatoč tome, sretni smo i zadovoljni, jer su *Dani* protekli uspješno, a pri organizaciji sljedećih vodit ćemo računa i o ovim iskustvima.

Na kraju, ne bez razloga, zahvaljujemo još jednom svima koji su na ma koji način sudjelovali pri i na *Danima češke kulture*.

Za ovaj broj *Susreta* pripremili smo kraći osvrt na tri događanja.

O otvorenju tjedna prenosimo članak objavljen u *Večernjem listu* (vidi str.2) s napomenom da su to bile novine koje su najiscrpnije i najcjelovitije pratile ta zbivanja, te se još jednom zahvaljujemo uredništvu toga lista, a posebno novinaru *Željku Valentiću* koji je po našoj ocjeni savjesno, s voljom i uspješno obavio svoj profesionalni zadatak.

Donosimo i osvrt na predstavljanje knjige prof. Matuška, te osvrt na gostovanje povjesničara umjetnosti *doc.dr. Hlobila*.

OTVORENI »DANI ČEŠKE KULTURE«

BLISKE KULTURE

ZAGREB - U prepunoj su Starogradskoj vijećnici sinoć otvoreni *Dani češke kulture*, kojima su organizatori Hrvatsko-češko društvo, Međunarodni centar za usluge u kulturi i Veleposlanstvo Republike Češke.

U svojoj je pozdravnoj riječi *dr. Zorislav Bobuš*, predsjednik Hrvatsko-češkog društva, naglasio zajedništvo sudbina naših dvaju naroda, podsjetivši da je već prvi zagrebački biskup bio *Cah Duch*. *Josef Nedbal*, savjetnik u Veleposlanstvu Republike Češke, pozdravio je ovu manifestaciju kao značajan korak u unapređenju ne samo kulturnih nego i ostalih uzajamnih veza.

O bogatoj povijesti hrvatsko-čeških kulturnih veza govorio je *dr. Josip Bratulić*. Dijeljenje istih korijena kulture i pismenosti zbog djelatnosti svetih *Čirila* i *Meloda* koji uvode glagoliticu kao pismo i slavenski jezik u bogoslužje, sačuvali su legende o *Svetom Václavu* u našim brevijarima, *Duchova* biskupska djelatnost, poziv velikoga kralja-prosvjetitelja i graditelja *Karla IV*, senjskim glagoljština, odusevljenje *Jana* iz *Holešova* i znamenit *krajevima*, sačuvalost *Husovih*

tekstova među hrvatskim glagoljštima, pomoć čeških intelektualaca, posebice *Josefa Dobrovškoga*, hrvatskim jezicim preporoditeljima 19. stoljeća, rad čeških svetcinika u Istri na sprječavanju odnrodvanja, *Spišičević* savjet *Cesima* glode uvođenja narodnog jezika u parlament, *Radiceve* veze s *Pragom*, brojne hrvatsko-češke veze tridesetoga stoljeća - motivi su krugovi koji se dotiču *cao dr. Bratulić* u svom predavanju opisujući plodnost češko-hrvatskih kulturnih veza.

Kao prvi događaj *»Dana češke kulture«* otvorena je izložba *»Medaši češke povijesti«*, organizirana u suradnji sa češkim Ministarstvom vanjskih poslova. Na njoj su prikazni čvoristi događaji češke povijesti - od mučeničke smrt *sv. Václava* do *»barsunaste revolucije«* i osnivanja Češke Republike. U glazbenom dijelu programa sudjelovali su *HKUD »Petar Zrinski«* i *Imena glazba* iz *Vrbovca*, te *Ansambl za ranu glazbu »Svrtagna Musicum«*. Filmom *»Strogo čuvani vlakovi«* *J. Menzela* u *Kinoteci* je otvoren program češkoga filma, sastavljeni dio ove manifestacije. **Z. Valentić**

Snimio D. BREITENFELD

HKUD »Petar Zrinski« na otvorenju »Dana češke kulture«

U svom je kraćem izlaganju *prof. Matušek* dao dodatne informacije o knjizi iznijevši neke od problema s kojima se susretao i pojašnjavajući neke od lijepih i vrijednih rezultata do kojih je uspio doći.

Na kraju, sve nazočne je čekalo ugodno i slatko iznenađenje - češke slastice koje je darivala *Slastičarna "Horak"* iz Ilice 160. Kasnije uvečer, u *Večernjem programu Hrvatskog radija*, dana je informacija o predstavljanju knjige u okviru Dana češke kulture i objavljen razgovor s *prof. Matušekom*, čime je uspjelo zaokružen cijeli taj događaj.(vb)

PREDAVANJE IVE HLOBILA

Posljednji gost predavač iz Češke, uvaženi teoretičar povijesti umjetnosti *doc.dr.phyl. Ivo Hlobil*, s Instituta za povijest umjetnosti pri Češkoj akademiji za znanost i umjetnost, održao je 21.10.1994. u dvorani Zavoda za zaštitu spomenika kulture u Zagrebu, vrlo uspješno, izvanredno dobro posjećeno i prihvaćeno predavanje na temu *Zaštita spomenika kulture u Češkoj nakon 17.11.1989. godine*. Posebno priređeno za ovu priliku, predavanje je obuhvatilo aspekte promjena koje se zbivaju u regulativi i legislativi vezano za principe spomeničke zaštite u okviru novog demokratskog društva i tržišne privrede, te shodno tome i tržišnog načina provođenja zaštite spomenika kulture.

Dobro pogođena tema, koja je u Hrvatskoj vrlo aktualna za sadašnji i skoriji budući rad zaštitara, privukla je brojne povjesničare umjetnosti, konzervatore i arhitekta.

Nakon predavanja, razvio se živahan razgovor u kojem je *dr. Hlobil* dopunio temu odgovarajući na pojedinačne upite konkretnim primjerima iz aktualne češke prakse, uključivo i prisutne još neriješene dileme za buduće djelovanje.

Osim predavanja, *dr. Hlobil* je uspostavio i željene kontakte za buduću suradnju i razmjenu znanstvenih postignuća s djelatnicima Instituta za povijest umjetnosti, te Državnog zavoda za zaštitu spomenika kulture.

Tijekom svog dvodnevog boravka, gost je iskazao veliko zadovoljstvo pri razgledavanju grada uz stručno vodstvo *dr.*

Diane Vukičević Samaržija i svesrdnu pomoć arhitekata *gđe. Marije* i *mr. Davorina Stepinca*. Uz obilazak katedrale, Gornjeg grada (crkva sv. Marka), posjetio je čak dva puta za svoga kratkog boravka, i veliku izložbu "Sveti Trag - Devetsto godina umjetnosti Nadbiskupije zagrebačke 1094 - 1994" u Muzeju Mimara, iznenađen bogatstvom izložaka iz područja njegovog najužeg stručnog interesa tj. razdoblja srednjeg vijeka i renesanse. Osobito ga je obradovala prilika da razgleda trgovce hrvatskog umjetničkog nasljeđa čuvenog češkog srednjovjekovnog kipara i graditelja *Jana Parléra* i njegove radionice.

Spomenka Milošević

Prijevod pisma kojeg smo primili od dr. Hlobila:

Štovani prijatelji,

s radošću sam pročitao Vašu zahvalu za moje sudjelovanje na Danima češke kulture u Zagrebu. I ja zahvaljujem na toplom prijemu i pozornosti koju mi je Hrvatsko-češko društvo poklonilo. Vaša zaslužna akcija sigurno je značajno pridonijela "boljem poznavanju, razumijevanju i produblivanju veza među kulturnim krugovima i ljudima Češke i Hrvatske republike".

I kratak boravak u Zagrebu bio je za mene vrlo plodonosan. Omogućio mi je daljnja saznanja o davnim odnosima između umjetnosti u češkim zemljama i u Hrvatskoj. Istraživanja u tome smjeru nastaviti će se upravo zahvaljujući suradnji mađu institucijama povijesti umjetnosti u Pragu i Zagrebu koju ste Vi inicirali.

Sa srdačnim pozdravom
doc.PhDr. Ivo Hlobil, Csc

Pripremam se recenzirati - zajedno s kolegama - stručnu literaturu koju sam donio iz Zagreba u časopisima "Umjetnost" i "Spomenici". Kad izađu, poslat ću fotokopije.

Hrvatsko-češko društvo
Republika Hrvatska
41000 Zagreb, Dolac 1/II

Praha, 4.12. 1994

Vážení přátelé -

s radostí jsem četl Vaše poděkování za mou účast na Dnech české kultury v Záhřebu. I já děkuji za milé přijetí a pozornost, kterou mně Chorvatsko-česká společnost věnovala. Vaše zásadní akce jistě významně přispěla k "lepšímu poznání, porozumění a prohlubování styků mezi kulturními kruhy a lidmi České a Chorvatské republiky."

I krátkodobý pobyt v Záhřebu byl pro mne velmi plodný. Umožnil získat další poznatky o dávných vztazích mezi uměním v českých zemích a v Chorvatsku. Bádání v tomto směru bude pokračovat díky právě Vám započaté spolupráci mezi ústavy dějin umění v Praze a Záhřebu.

Se srdečným pozdravem

Ivo Hlobil
doc. PhDr. Ivo Hlobil, CSc.

Odbornou literaturu, kterou jsem si ze Záhřebu přivezl, se připravuji recenzovat - spolu s kolegy - v časopisech "Umění" a "Památky." Po vyjití zašlu xeroxy.

BILI SMO NA ...

SUSRETU S DR. KOLÁŘOM

Za kraćeg boravka u Zagrebu, *dr. Petr Kolář*, direktor Odbora za veze s iseljeničkim i nevladinim organizacijama pri Ministarstvu vanjskih poslova Češke Republike, sa suradnikom *Vilomom Vikovom*, susreo se i s predstavnicima našega društva. Tom su prigodom dužnosnici iz Češke upoznati s ciljevima i zadacima našega društva, te dosadašnjim rezultatima i planovima za daljnje djelovanje. Poseban je naglasak

dan obostrano uočenoj potrebi za boljim promicanjem informacija o svekolikim zbivanjima u Češkoj, pri čemu je konstatiran nedostatak uhodanih veza i putova, kao i potreba da se čim prije osiguraju polazne veze tj. adrese - gospodarske asocijacije, kulturne i obrazovne institucije. Došavši na *Dane češke kulture*, njegov zamjenik *dr. Jaromír Plíšek*, donio nam je katalog gospodarskih poduzeća, te u neposrednom kontaktu sa zagrebačkim ansamblom za ranu glazbu *Syntagma musicum*, obećao pomoć pri uspostavljanju veza sa glazbenim krugovima koji njeguju bogato naslijeđe rane glazbe.

PRIMANJU KOD VELEPOSLANIKA ČEŠKE REPUBLIKE

U povodu državnog blagdana Češke Republike, njegova ekscelencija veleposlanik dr. Ondřej Havlín, priredio je 27.10.1994. primanje u hotelu Palace u Zagrebu. Uz istaknute predstavnike diplomatskog, političkog, kulturnog i vjerskog života, primanju su prisustvovali i predstavnici našega društva. Ovaj blagdan podsjeća da je 28.10.1918. godine proglašena neovisna Čehoslovačka republika, čime je prekinuta gotovo četiri stoljetna zavisnost od Habsburške monarhije. Prvi predsjednik neovisne države bio je Tomáš G. Masaryk.

DANIMA PIVE U ZAGREBU

U prostorima Zagrebačkog velesajma održan je *Međunarodni festival piva*, prva manifestacija takve vrste u Zagrebu, koja bi već sljedeće godine trebala prerasti u tradiciju. Zanimanje je bilo toliko da je priredba, umjesto predviđenih sedam dana, potrajala puna dva tjedna. Na festivalu je nastupio i naš član dr. Zvonimir Kotarac koji je u ugodnom ambijentu predstavio *Budějovicko pivo (Budweiser Budvar)* kojega je generalni uvoznik. Svi posjetitelji mogli su kušati to svjetski poznato pivo i zasladiti se palačinkama od krumpira (*bramboráky*) koje su pripremile vrijedne članice zagrebačke *Češke besede*.

TRIBINI O SLOVACIMA

Tribinu pod nazivom *Slovaci u Hrvatskoj i Hrvati u Slovačkoj* pripremila je potkraj studenoga *Društvo hrvatsko-slovačkoga prijateljstva*, koje nas je ljubazno i pozvalo. Na tribini je govorila doc. dr. Kvetoslava Kučerová, supruga veleposlanika Slovačke u Hrvatskoj, koja se kao povjesničar bavi tim pitanjima i napisala je više znanstvenih radova i knjiga.

VIJESTI IZ ČEŠKE

SABORSKI ZASTUPNICI U PRAGU

Krajem listopada boravilo je, na poziv predsjednika Vanjskopolitičkog odbora Češke Republike g. Jiříja Paynea, izaslanstvo Odbora za vanjsku politiku Zastupničkog doma Sabora. U izaslanstvu su bili dr. Ž. Domljan, potpredsjednik Sabora i predsjednik Odbora za vanjsku politiku, zastupnici mr. Božidar Petrač, dr. S. Dabčević-Kučar, I. Račan, mr. Ivo Škrabalo, Njegovan Starek i Miroslav Kiš, te tajnik izaslanstva Milovan Petković. Hrvatsko izaslanstvo primio je predsjednik Predstavničkog doma češkog parlamenta M. Uhde. Odvojeno su se sastali sa članovima češkog Odbora za vanjsku politiku i članovima Gospodarskog odbora. Razgovaralo se o suradnji parlamenata, sigurnosti u Europi i krizi na području bivše Jugoslavije. Istovremeno, na poziv Parlamentarne skupštine Vijeća Europe, zastupnici u Zastupničkom domu Sabora g. Ivan Milas i gđa. Snježana Biga-Friganović su sudjelovali na parlamentarnoj konferenciji *Socijalna politika i politička stabilnost* održanoj u Pragu.

BIJENALE U BRNU

Na 16. bijenalu grafičkog dizajna u Brnu sudjelovala su 382 autora iz 48 zemalja, a izloženo je 757 cjelovitih radova. Međunarodni žiri dodijelio je brončanu medalju u kategoriji Corporate Identity (vizualni identitet) hrvatskom dizajneru Borisu Ljubičiću. Nagrađeni su njegovi logotipi - Croatia, Kroatien, Croatie, Hrvatska

- koji su prema riječima samog autora "nova promocija hrvatskog turizma" jer su i "dizajnirani za vizualni identitet ove najznačajnije gospodarske grane Hrvatske".

SVJETSKI KONGRES PEN-a

Početak mjeseca studenoga u Pragu je održan 61. Svjetski kongres PEN-a, kojem je prisustvovala i hrvatska delegacija. Uz 400 delegata i 250 novinara, visoku razinu svjetskog susreta pisaca potvrdio je svojom nazočnošću i češki predsjednik Václav Havel.

DVIJE ZAKLADE ZA POMOĆ ČEŠKOJ MANJINI

U Češkoj republici nedavno je osnovana zaklada *Česi Česima* s osnovnim ciljem - pomoć češkim iseljenicima, kojih u svijetu ima oko 3 milijuna. U studenom je u Pragu održan prigodni susret na kojem su u središtu pozornosti bili češka manjina u Austriji i njezino školstvo. Na svečanosti koja je održana pod pokroviteljstvom češkog ministra kulture, bili su i predstavnici *Saveza Čeha u Hrvatskoj*. Tom je prigodom češkoj izdavačkoj ustanovi Jednota u Daruvaru predano računalo sa štampačem, dar Čehoslovačkog instituta za inozemstvo i čeških sponzora, a Savezu knjige i sportske potrepštine. Sljedeće godine će takav susret biti posvećen češkoj manjini i češkom školstvu u Hrvatskoj.

U Češkoj je registrirana i zaklada pod nazivom *Daruvar* kojoj je cilj materijalno pomagati i surađivati s češkom manjinom u Hrvatskoj. Jedan od glavnih inicijatora je g. *Eduard Valášek*, koji je posjetio Zagreb tijekom Dana češke kulture i sudjelovao u obilježavanju 50. obljetnice Saveza Čeha u Daruvaru. Prema njegovim riječima, zaklada će prikupljati sredstva za razne svrhe, prvenstveno za pomoć u unapređivanju kulturnog života i školstva, zatim za adaptaciju škola i domova, stručno usavršavanje novinara, razmjenu studenata i kulturnih djelatnika, te druge potrebe manjine. G. Valášek je o tome razgovarao sa zastupnicima u Saboru i drugim nadležnim ljudima, a susreo se i

s predsjednikom saborskog odbora dr. Ljubomirom Antićem, kojega je zamolio za pomoć u realizaciji ciljeva zaklade u Hrvatskoj.

PRAŠKI NADBISKUP - KARDINAL

Papa Ivan Pavao II. proglasio je krajem studenoga kardinalom i praškog nadbiskupa Miloslava Vlk. Češki primas rodio se 1932. godine, bio poljoprivrednik a zatim i tvornički radnik. Na Filozofskom fakultetu u Pragu završio je studij arhivarstva i radio kao ravnatelj arhiva u Češkim Budjevicama. Studij na Teološkom fakultetu završio je 1968. godine i postao svećenik. Zbog njegova pastoralnog djelovanja tadašnje vlasti su ga smještale u manje župe, sve dok mu 1978. godine nije oduzeto pravo obavljati svećeničku službu. U Pragu je neko vrijeme bio perač stakala, a onda se opet zaposlio u arhivskoj službi. U svećeničko zvanje vratio se 1989. godine, bio je biskup u Češkim Budjevicama, a nakon smrti kardinala Tomášeka proglašen je praškim nadbiskupom. Uzoriti kardinal Vlk je trenutno i predsjednik savjeta europskih biskupskih konferencija.

ČEŠKA U EUROPSKOJ UNIJI

Češki premijer Václav Klaus je izjavio da će Češka 1996.g. zatražiti članstvo u Europskoj uniji, a da je prijem realno očekivati oko 1999.g. Dodao je da će češka vlada ustanoviti poseban odbor za europsku integraciju, koji bi zajedno s ministarstvom vanjskih poslova pripremao češke institucije na članstvo u EU. Prema prognozama tjeđnika European, previsoki troškovi će četirima najrazvijenijim srednjoeuropskim državama (Češka, Poljska, Mađarska, Slovačka) prepriječiti priključenje Europskoj uniji u bližoj budućnosti. Prognoze se temelje na istraživanjima Richarda Portesa iz londonskog Centra za gospodarsko-politička istraživanja. On misli da su te zemlje presiromašne, prenaseljene i agrarno usmjerene, tako da bi priključenje stajalo EU 58,1 milijardu ekija. Ujedno upozorava da za razliku od Njemačke, sklone otvaranju prema istočnoj Evropi, Francusku i Španjolsku više zanima Sjeverna Afrika.

HOJ, VY ŠTĚDRÉ VEČERY

"Jé, to je hezká reklama!"
"To není reklama, to je betlém."
"Ale Ježíška není moc vidět. Ani ten malíčkový dinosaurus není reklama?"
"Ten? To je velbloud od toho černého krále vzadu."
"Velbloud je reklama na cigarety, ale!"
"Tenkrát ještě lidé nekouřili."
"Ani z pistole se jim nekouřilo?"
"Jenom z pusy jako tobě. Pistole v Betlémě neměli."
"A jak zabil Herodes všechny ty děti, když nebyly pistole? Rozřezal je jako masový vrah? Uškrtil je? Kde jsou ti škrtiči?"
"Tady jsou pastýři, podívej, nesou ovečky a vánočky..."
"Proč nejsou betlémech taky škrtiči a zabíjení všech dětí? To by tam mělo být, když je to pravda. Tenhle betlém je moc hodný, a tak se nikdo na něj nedívá."
"Díváme se my dva. Chtěl bys od Ježíška takového velblouda?"
"Já bych chtěl video o masovém Herodesovi."
"Tenkrát ještě video neměli, aby to natočili."
"Tak to mohli nakreslit. Koupíš mi o tom uškrcení kreslený film?"
"Vzadu spadla jedna figurka, vidiš? Chudák pastýř leží na zemi..."
"On se opil! Určitě! Kdyby se neopil, tak by ho zvedli. To bude bezdomovník. A tamta holka je prostitutka. V tom krátkým kožíšku."
"Proboha, to je selka. Nese Ježíškovi peřinu."
"Tak proč se tak divně ohlíží po tom pasákovi? Chce ho nalákat do peřiny a obrat."
"Proč by ho okrádala, pastýře? Sám říkáš, že je to hodný Betlém."
"No je, ale toho bezdomovníka mohli dát ležet do nádraží. Kde je, prosím tě, policie? Byla policie v Betlémě hodná? Jo? Na videu, co má Aleš, je policie zlá, krade drogy a střílí do prostitutek. V Betlémě prostitutky neměli?"
"Ne."
"A upírky měli? A upíry? Kdyby byl Herodes upír, mohl ty děti vycucnout. Ta s tou peřinou určitě prchá o život. Má otevřenou pusy, vidiš?"
"Protože zpívá."
"Já myslím, že křičí. Nechce ji znásilnit, ten s tou trubkou?"

"Ne. On hraje, ona zpívá a je jim dobře."
"Oni jsou herci?"
"Oni jsou sedláci. Viš, co jsou sedláci?"
"Ti, co sedlají závodní koně. Viděl jsem to ve zprávách."
"Odkdy se, proboha, smíš dívat na zprávy?"
"Babička mi to dovolila, když jste byli v kině. Nebyla tam skoro ani jedna mrtvola. V kině jo?"
"To byl film o tom, jak se lidi mají rádi."
"Jak se pořád strašně libají, jako v tom seriálu? Já už to strašně líbání nemůžu ani vidět. Radši bych chtěl od Ježíška, abych se mohl dívat na zprávy. Teď v nich určitě bude, že se narodil Kristus Pán."
"Ty to ještě nevíš?"
"Vím, ale když to bude ve zprávách, budou tam taky záběry z toho Herodesa. A ukážou nám, jak to udělal, abysme věděli, co je nového a jak se máme bránit. Chtěl bys mě ubránit?"
"Chtěl, ale..."
"Tak ať to neprošvihneme! Kolik je hodin?"

*Antonín Přidal,
Lidové noviny, vánoce 1993*

JASLICE U CRKVI SV. BLAŽA U ZAGREBU

OJ, BADNJACI

"O, lijepa li je ova reklama!"
"To nije reklama, to su jaslice."
"Ali Isus se baš i ne vidi. Ni onaj mali dinosaurus nije reklama?"
"Onaj? To je deva onoga crnoga kralja straga."
"Ali deva je reklama za cigarete!"
"U ono vrijeme ljudi još nisu pušili cigarete."
"Ni iz pištolja im se nije pušilo?"
"Samo iz usta, kao sada tebi."
"U Betlehemu nisu imali pištolje."
"Kako je onda Herod ubio svu onu djecu, ako ne iz pištolja? Zaklao ih je kao masovni ubojica? Zadavio ih je? Gdje su ti davitelji?"
"Ovdje su pastiri, pogledaj, nose ovčice i božične kolače..."
"Zašto u jaslicama nema davitelja i ubijanja djece? To bi tamo moralo biti kad je istina." Ove su jaslice jako dobre pa ih nitko ne gleda."
"Gledamo nas dvojica. Bi li htio da ti Isus donese takvu devu?"
"Ja bih htio video o masovnom Herodu."
"Tada još nisu imali video pa nisu snimali."

"Onda su mogli nacrtati. Hoćeš li mi kupiti crtani film o tom davljenju?"
"Straga je pala jedna figurica, vidiš li? Jadni pastir leži na tlu..."
"Napio se! Sigurno! Da se nije napio, podigli bi ga. To je sigurno beskućnik. A ona djevojka je prostitutka. Ona u kratkoj bundici."
"Zaboga, to je seljanka. Nosi perinu za Isusa."
"A zašto onda tako čudno promatra onog pastira? Hoće ga namamiti u perinu i pokrasti?"
"Zašto bi ga pokrala? Pastira? Sam kažeš da su ovo dobre jaslice."
"No, da, ali onoga beskućnika mogli su staviti da leži na kolodvoru. I molim te, gdje je policija? Je li policija u Betlehemu bila dobra? Ha? Na videu, što ga ima Aleš, policija je zločesta, krade drogu i puca u prostitutke. U Betlehemu nije bilo prostitutki?"
"Ne."
"A vampirice su imali? I vampire? Da je Herod bio vampir, mogao je toj djeci isisati krv. Ona s perinom sigurno se bori za život. Ima otvorena usta, vidiš li?"
"Zbog toga što pjeva."
"Ja mislim da više. Ne pokušava li je silovati onaj s trubom?"
"Ne. On svira, a ona pjeva i lijepo im je."
"Oni su glumci?"
"Oni su seljani. Znaš li što su to seljani?"
"To su oni što sedlaju trkaće konje. Vidio sam to u dnevniku."
"Otkada, zaboga, ti smiješ gledati dnevnik?"
"Baka mi je dopustila, kad ste bili u kinu. Nije bilo gotovo ni jednoga mrtvaca. U kinu je?"
"Gledali smo film o tome kako se ljudi vole."
"Kako se stalno mnogo ljube, kao u onoj seriji? Ja više to strašno ljubljene ne mogu ni vidjeti. Više bih volio da mi Isus dopusti gledati dnevnik. Sada će sigurno biti i to da se rodio Krist."
"Ti to još ne znaš?"
"Znam, ali ako bude u dnevniku, prikazat će sigurno i scene s Herodom. I pokazat će nam kako je to učinio, tako da znamo što ima novoga i kako da se branimo. Bi li me htio obraniti?"
"Bih, ali..."
"Onda brzo, da ga ne propustimo! Koliko je sati?"

rad prof. Vojte Braniša

Prevela: Manja Hribar

**IVAN STOJKOVIĆ
(1390/1395-1443)**

Dubrovnički rodák, teolog a diplomat Ivan Stojković se zapsal do českých dějin jako spoluorganizátor Basilejského koncilu a nesmiřitelný protivník husitů. Jelo díla, jako například pojednání "Jak byli Češi přivedeni k jednotě s církví", jsou zároveň důležitými historickými prameny. To vedlo Františka Palackého již roku 1857 k vydání Stojkovićova životopisu. Zatím poslední český příspěvek zabývající se osobností tohoto dominikánského učence, spatřitého s pařížskou univerzitou, vyšel roku 1985 z pera protestantského historika Amedea Molnara.

Proslulá basilejská disputace z roku 1433, v níž se Stojković utkal s Janem Rokycanou, patří k nejlépe dokumentovaným událostem v dějinách husitství. Jen torzovitě jsou bohužel doloženy jeho další styky s českým prostředím. Samotné Čechy zřejmě Jan z Dubrovníka, jak zde byl nazýván, navštívil pouze dvakrát. Na jaře 1431 krátce pobýval v Chebu, kde byla na jeho zákrok ukončena jednání římského krále se zástupci českého sněmu. Důsledkem bylo vypuknutí války a drtivá porážka křižáků u Domažlic. Druhá návštěva se odehrála v létě 1438, kdy Stojković přijel do Prahy spolu s nově zvoleným českým králem Albrechtem Habsburským. Učastnil se korunovace a poté doprovázel královské vojsko k obleženému Táboru. Snad během této cesty se setkal s předákem katolické šlechty Oldřichem z Rožmberka, kterého se v následujících letech snažil podporovat. Poslední známý dopis adresovaný do Čech Stojković, mezitím vzdoropapežem Felixem V. jmenovaný kardinálem napsal v říjnu 1442 a rok poté v Lausanně umírá.

Dušan Foltýn, Praha

Dubrovčanin Ivan Stojković, teolog i diplomat, zabilježen je u češkej povijesti kao suorganizator Bazilejskog koncila i nepomirljivi protivnik husita. Njegova djela, kao što je primjerice "Kako su Česi dovedeni u jedinstvo s Crkvom", ujedno su važni povijesni izvori. Bio je to razlog što je František Palacký još godine 1857. izdao Stojkovićev životopis. Zasada posljednji češki doprinos koji se bavi osobnošću ovoga dominikanskog učenjaka spojenog s pariškim sveučilištem, izašao je 1985.g., iz pera protestantskog povjesničara Amedea Molnara.

Poznata bazilejska rasprava iz 1433.g., u kojoj se Stojković sukobljava s Janom iz Rokycana, pripada najbolje dokumentiranim događajima u povijesti husitskog pokreta. Ostali njegovi dodiri s češkom sredinom, nažalost, samo su djelomično poznati. Samu Češku, pak, Jan iz Dubrovníka, kako su ga ovdje nazivali, posjetio je, očito, samo dvaput. U proljeće 1431.g. kratko je boravio u Chebu, gdje su na njegovu inicijativu završeni pregovori rimskoga kralja sa zastupnicima češkoga sabora. Posljedica toga bilo je izbijanje rata i strašan poraz križara kod Domažlica. Druga se posjeta odigrala ljeti 1438.g., kada je Stojković doputovao u Prag, zajedno s novoizabranim češkim kraljem, Albrechtom Habsburškim. Prisustvovao je krunidbi i zatim pratio kraljevsku vojsku do opkoljenog Tábora. Vjerojatno se u tijeku ovoga putovanja susreo s istaknutim katoličkim plemićem Oldřichom iz Rožmberka, kojega je u idućim godinama nastojao podpirati. Posljednje poznato pismo upućeno u Češku, Stojković, kojega je u međuvremenu protupapa Felix V. imenovao kardinalom, napisao je u listopadu 1442.g., a godinu dana nakon toga umire u Lausanni.

Prevela: Manja Hribar

30 GODINA POSLIJE

Dana 26. listopada 1964. izlila se Sava u Zagreb i počinila ogromnu štetu. Taj nemio događaj u prošlosti Zagreba bio je i povod jedne dirljive akcije u tadašnjoj Čehoslovačkoj. U Moravskoj (vjerojatno ne jedinoj) organiziran je čitav lanac osnovnih škola u kojima su djeca sakupljala odjeću, igračke i druge neophodne potrepštine za život i to sve slali poplavljenom Zagrebu.

U svibnju 1965. održavao se redoviti festival dječjih filmova u Gottwaldovu (sadašnjem i nekadašnjem ZLINU) na kojem je boravila i jugoslavenska filmska delegacija čiji smo članovi iz Zagreba bili redatelj Zoran Tadić i ja. Doznajući tada za spomenutu akciju u kojoj se posebno isticala osnovna škola iz FRYŠTATA, organizirao sam posjet toj školi. Bili smo dočekani veoma svečano i srdačno. U čast naše delegacije izvedena je prigodna svečanost, mala akademija, a dobili smo i crteže učenika na poklon. Tada je bio atraktivan običaj na festivalu da uoči projekcija nastupe dječji zborovi i glazbeni sastavi ili pojedinci. Na projekciji, kojoj su uvod ispunili učenici iz Fryštata, pozdravio sam školu i izrazio u ime Zagreba duboku zahvalnost na predivnoj gesti češke djece. Uspjeli smo od oskudnih dnevnica sakupiti nešto kruna i darovati djeci jedan buket cvijeća.

Po povratku u Zagreb, još pod jakim dojmom susreta u Fryštatu, organizirao sam s direktorom kazališta na Trešnjevci, Vidom Fijanom, priredbu na kojoj su nastupala zagrebačka djeca u nazočnosti tadašnjeg čehoslovačkog konzula u Zagrebu. Tom je prigodom konzulu uručena silka vrijednog likovnog kroničara Zagreba Matije Pokrivke i dokumentarni film o poplavi u Zagrebu (produkcija Zagreb-filma) kao znak zahvalnosti i prijateljstva sa školom u Fryštatu, a preko nje i sa čitavom ondašnjom Čehoslovačkom.

Prošlo je otada 30 godina, Sava se povukla u korito, ali prijateljstvo se nije i ne smije povući. Neka se prijateljstvo i dalje razlijeva, plavi i Hrvatsku i Češku, neka na tim područjima niču nove inicijative pažnje, uvažavanja i zbližavanja. *Mate Felja*

FRANTIŠEK VÁCLAV MAREŠ

U Beču je 3. prosinca preminuo slavenski filolog František Václav Mareš, odnosno Franjo Večeslav Mareš, kako je potpisivao svoje radove objavljene u Hrvatskoj. Rodio se 20.12.1922. u Benešovu pored Praga. Studirao je slavistiku u Pragu. Govorio je gotovo sve slavenske jezike. Od 1969. pa do umirovljenja 1992. bio je profesor slavenske filologije u Beču, na katedri na kojoj je nekoć bio naš Vatroslav Jagličić a kasnije i Josip Hamm. Potonji je u mnogome pridonio da Mareš dođe u Beč. Mareš je bio članom Austrijske akademije znanosti, Makedonske akademije nauka i umjetnosti, Poljske akademije znanosti i dopisni član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

S Hrvatskom je bio trajno vezan, već od studentskih dana, odnosno od dolaska u Krk. Tu je naime nastavio put kojega je utro njegov slavni sunarodnjak i prethodnik Josef Vajs, tj. proučavanje hrvatskih glagoljskih i liturgijskih knjiga u Staroslavenskoj akademiji. Mareš je nastavio Vajsov rad i suradnju sa Staroslavenskim institutom, zapravo obnovljenom Staroslavenskom akademijom u Zagrebu. Velik prinos dao je redigiranju leksika crkvenoslavenskoga jezika u Rječniku hrvatske redakcije, koji se priprema u Staroslavenskom zavodu. Godinama je dolazio u Zagreb i tu rado boravio, jer ga je Zagreb podsjećao na Prag u koji dugo nije mogao odlaziti. Posljednji put bio je u Hrvatskoj i to u Krku vezano za obilježavanje 90. obljetnice Staroslavenske akademije 1992. godine.

REKTORSKA KONFERENCIJA

Krajem rujna na Brijunima je održana Rektorska konferencija podunavskih zemalja. Tema: Preobrazba visokog školstva u srednjoeuropskim istočnoeuropskim zemljama. Sudjelovalo 45 sudionika - rektora, prorektora, nadležnih ministarstava Austrije, Mađarske i Hrvatske, te predstavnici međunarodnih udruga. Prisutni su bili i rektori iz Češke i Slovačke.

IZ ŽIVOTA ČEŠKE MANJINE

1314

Na temelju članka 98. Ustava Republike Hrvatske a na prijedlog Hrvatsko-češkog društva donosim

ODLUKU
kojom

POHVALJUJEM

SAVEZ ČEHA U REPUBLICI HRVATSKOJ I
kulturno-prosvjetno društvo «ČEŠKA BESEDA»,
Zagreb

Koji povijesno razumijevanje prijateljskih naroda Hrvata i Čeha pretvaraju u suvremeno razumijevanje prijateljskih država Hrvatske i Češke, i to u okolnostima kad u hrvatskoj domovini Hrvati i Česi dijele istu sudbinu, zajednički je braneci oružjem, kulturom i prosvjetom, u prigodi 50. obljetnice Saveza Čeha i 120. obljetnice «Češke besede» u Republici Hrvatskoj.

Broj: PA2-67/1-94
Zagreb, 3. listopada 1994.

Predsjednik
Republike Hrvatske
dr. Franjo Tuđman, v. r.

50 GODINA SAVEZA ČEHA U HRVATSKOJ

Pola stoljeća uspješnoga rada obilježio je u listopadu u Daruvaru Savez Čeha u Republici Hrvatskoj. U nazočnosti mnogih visokih predstavnika Hrvatske i Češke, kao i svih čeških društava, održana je svečana sjednica Saveza, zatim bogata akademija na kojoj je nastupilo više od 200 sudionika iz 14 društava, te predstavljena knjiga prof. J. Matuška "Česi u Hrvatskoj". Na okruglom stolu održana su predavanja o češkoj obitelji u razdoblju feudalizma, o češkim knjižnicama, o Česima u razvoju turizma u Crikvenici, o Česima u Bosni i Hercegovini, o 60 godina izlaženja dječjeg časopisa "Dětský koutek" te o češkoj školi u Dežanovcu. U Daruvaru je bila predstavljena i izložba Međaši u povijesti češke države. U sklopu svečanosti bio je i susret s gostima iz Češke - pjesnikom Františekom Nepilom i delegacijom Kulturnog vijeća Čehoslovačke husitske crkve u kojoj su bili psiholog dr. P. Ričan i teolog dr. Milan Matyáš.

OBILJEŽENI BROJNI JUBILEJI

Najstarije društvo češke manjine u Hrvatskoj - Beseda u Zagrebu - obilježilo je u listopadu, kako smo najavili u prošlom broju, 120. obljetnicu svoga osnutka. Glavna svečanost bila je u restauraciji Pivovara, gdje se okupilo više stotina članova društva i uzvanika. Uz brojne goste, skup je pozdravio i naš predsjednik dr. Zorislav Bobuš koji je, u znak zahvalnosti za pomoć koju Beseda pruža našem društvu, predao skroman, ali simbolični dar - keramički oblikovani par u šestinskoj narodnoj nošnji. U sjedištu Besede održana je tih dana konferencija za novinare, a zatim i susret s g. Zdenkom Šenoom, unukom proslavljenog hrvatskog pisca i političara Augusta Šenoae, koji je prije 120 godina pozdravio na češkom jeziku osnivačku skupštinu Češke Besede. Osim toga, do kraja ove godine je u prostorijama na Dolcu postavljena izložba fotografija, dokumenata i drugih uspomena na uspješni dugogodišnji rad zagrebačkog češkog društva. U sklopu proslave u Hrvatskom glazbenom zavodu su brojni posjetitelji imali priliku uživati u izuzetnom nastupu

praškog ansambla Carmina koji je uz pratnju starih glazbala pjevao stare češke narodne pjesme i balade.

Svoje jubileje proslavila su prigodnim programima i druga dva češka društva. Tako je Češka beseda u Dežanovcu obilježila 70-tu godišnjicu rada, a beseda u Ivanovom selu, najstarijoj češkoj naseobini u unutrašnjosti Hrvatske, prisjetila se 60. godišnjice svog osnutka.

NOVA DRUŠTVA SLOVAKA I ČEHA

U Rijeci je osnovana Češka beseda koja okuplja više od stotinu pripadnika češke manjine iz toga grada i bliže okolice. Njezini glavni zadaci su kulturna djelatnost, osnutak knjižnice i čitaonice, skrb za jezik, okupljanje članstva na raznim priredbama i izletima, suradnja s drugim manjinskim udrugama, uključivanje u kulturni i društveni život Rijeke. Gradonačelnik Rijeke g. Slavko Linić obećao je novome društvu svestranu materijalnu i moralnu podršku, u prvome redu glede osiguranja prostora za rad.

Početkom prosinca u Rijeci je utemeljen i ogranak Matice slovačke u Hrvatskoj, koji okuplja oko 200 pripadnika slovačke manjine.

DARUVARSKI RADIO- AMATERI

Radio-amaterski klub Jan Hus koji djeluje pri češkoj školi u Daruvaru sudjelovao je u svjetskom natjecanju koji su zajednički upriličili Američki radio-amaterski savez i najpoznatiji časopis iz tog područja SQ. U vrlo jakoj konkurenciji više od 2000 klubova iz cijeloga svijeta osvojio je prvo mjesto, uspostavivši tijekom 48 sati oko 600 radio-veza s klubovima u gotovo svim zemljama svijeta.

IZ ČEŠKOG TISKA

Odabrao i priredio Božidar Grubišić

VAL POSKUPLJENJA

Ljudi koji češće posjećuju Češku, zapazit će da cijene u trgovinama polako, ali sigurno rastu. Tako su ove godine najviše porasle cijene kave - gotovo 100%, a zatim mesa i mesnih prerađevina koje su, preračunato, dostigle cijene na hrvatskom tržištu. No, od Nove godine 1995. najavljuju se daljnja povećanja cijena, pogotovu usluga koje regulira država. Evo tih najava samo ukratko:

Toplinska energija i topla voda poskupjet će prosječno 10%. Porast će i cijena naknade za vodu i kanalizaciju. Od 1. travnja porast će cijena poštanskih usluga, ali već od Nove godine telefonski impuls će poskupjeti sa sadašnjih 1,60 na 1,80 krune (nešto više od 10 pfeninga). Međutim, međunarodni telefonski razgovor bit će 5 do 6 posto jeftiniji. Druga polovica sljedeće godine donijet će daljnja povećanja cijene zemnoga plina 10%, električne energije 12%, najamnine čak 22%. Zanimljivo je da će visina najamnine ovisiti o tri čimbenika - visini inflacije, veličini mjesta i odluci vlade. Najavljuje se i poskupljenje mlijeka za najmanje 2 krune po litri. Krumpir je već skuplji zbog malog ovogodišnjeg uroda, a očekuje se i smanjenje proizvodnje šećerne repe, a time i poskupljenje šećera. Dodajmo tome da od Nove godine stupa na snagu plaćanje korištenja autocesta. Godišnja naknada za osobni automobil iznosi 400 kruna. Iskaznicu treba kupiti na graničnom prijelazu, a prekršiteljima je zapriječeno visokim kaznama. Veće cijene najavio je i dnevni tisak. Unatoč svim tim poskupljenjima, službene prognoze najavljuju porast realnih prihoda, i to oko 5 posto. Istodobno se najavljuje povećanje socijalnih davanja 10 do 15%, a nakon povećanja mirovina, do kojega je došlo u prosincu, sljedeće godine in srpnju trebalo bi uslijediti i daljnje od 12 posto.

POHVALE ČEŠKOM GOSPODARSTVU

Brutto proizvod u Češkoj republici treba ove godine porasti za 2,5%, a u sljedećoj godini procjenjuje se na 3,3%. Inflacija treba ove godine biti niža od 10%, a u sljedećoj godini bi trebala dostići maksimalno 7 do 9 posto. Na zasjedanju Međunarodnog monetarnog fonda i Svjetske banke u Madridu gospodarstvo Češke republike je ocijenjeno kao jedno od najboljih u zemljama u tranziciji.

TURIZAM

U inozemstvu je poraslo zanimanje za posjet Češkoj. Do kraja rujna u Češku republiku je doputovalo više od 15 milijuna stranih gostiju, što je 33,4% više nego u istom razdoblju prošle godine. No, i Česi više putuju: u inozemstvu je samo u rujnu bilo milijun 107 tisuća čeških građana, što je porast 36,8 posto.

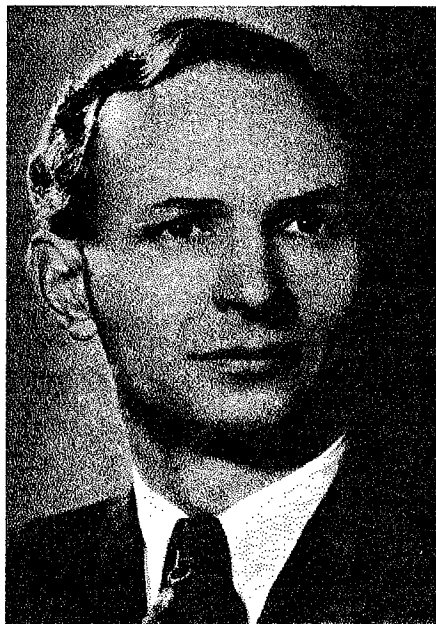
KNEZ ROSTISLAV - PRAVOSLAVNI SVETAC

Velikomoravski knez Rostislav vladao je od 846. do 869. godine. Njegova je zasluga što su u Moravsku došli kršćanski misionari Konstantin (Ćiril) i Metod, koji su pridonijeli duhovnom i kulturnom razvitku te sredine.

U pravoslavnom hramu sv. Václava u Brnu, pravoslavni nadbiskup praški i mitropolit čeških zemalja i Slovačke Th.dr. Dorotej proglasio je Rostislava svecem. To je već drugi pravoslavni svetac novijeg doba. Naime, 1987. bio je kanoniziran biskup Gorazd (1879-1942) koji je u vrijeme nacističke okupacije pogubljen zbog skrivanja padobranaca koji su izvršili atentat na Heydricha.

OBLJETNICE

85. ROĐENDAN NAŠEG UVAŽENOG ČLANA KNJIŽEVNIKA MIRKA JIRSAKA

Dana 5. studenoga, prof. Mirko Jirsak, član našega društva od samoga osnutka, navršio je 85 godina života. Ovom mu prigodom, s malim za-kašnjenjem, najsrdajnije čestitamo. Prof. Jirsak je rođen u Podravskoj Slatini (1909.), gdje je završio osnovnu i građansku školu. Učiteljsku školu završio je u Osijeku, a potom je studirao na Filozofskom fakultetu u Pragu i u Zagrebu. Diplomirao je 1936.g. pedagoško-filozofsku grupu predmeta. Službovao je kao srednjoškolski profesor

u Osijeku, Srijemskim Karlovcima i Petrinji, a kao direktor Učiteljske škole u Osijeku, pokreće i uređuje časopise "Život i škola" i "Slavonija danas". Godine 1956. dolazi u Zagreb. Tu isprva djeluje kao urednik kulturne rubrike "Vjesnika", urednik časopisa "Naša djeca", a od 1960. živi kao profesionalni književnik. Bavio se, uz vlastiti književni rad, i prevodjenjem (Čapek, Zamarovský, Nesvadba, Skvorecký, Hrabal, Kundera, Drda, Kubka, Wolker, Šotola, Seifert i dr.). S devetnaest godina objavio je, u vlastitoj nakladi, prvu pjesničku zbirku *Pjesme* (Osijek, 1928). I druge dvije zbirke, *Lice za oknom* (Zagreb, 1933) i *Sa ruba ravnice* (Osijek, 1953) objavljene su u vlastitoj nakladi. Nakon podulje stanke, a prema mišljenju kritičara s razlogom traženja i "nalaznja vlastitog idioma", objavio je još dvije uspjele zbirke pjesama: *Most* (Mala biblioteka poezije, Lykos, Zagreb, 1962) i *Sadra i pjesak* (Književni klub Dubrava, Zagreb, 1981.). Okušao se i u prozi, objavljujući pripovijetke, te roman *Karneval cvrčaka* (1974.) s kojim je predstavljen u ediciji *Pet stoljeća hrvatske književnosti* (Matica Hrvatska, knjiga 173).

65. GODIŠNJICA ŽIVOTA PROF. DR. ANTE VUKASOVIĆA

Hrvatski pedagoško-književni zbor obilježio je u studenome 65. godišnjicu života i 45. godišnjicu pedagoške djelatnosti prof.dr. Ante Vukasovića, predsjednika Društva hrvatsko-slovačkoga prijateljstva i člana našega Društva.

O g. Vukasoviću - odgajatelju učitelja i pedagofu govorio je prof. dr. V. Puževski, o njegovu radu kao pedagogijskog pisca prof. dr. J. Markovac, o znanstvenom i istraživalačkom radu prof. dr. V. Previšić, a o radu u Hrvatskom pedagoško književnom zboru prof. dr. H. Vrgoč. Pridružujemo se čestitkama i želimo g. Vukasoviću mnogo daljnjih uspjeha u životu i radu!

VJENCESLAV NOVAK (1859-1905)

Pred 135 godina rodio se u Senju hrvatski književnik Vjenceslav Novak. U nizu pripovjedača razdoblja hrvatskoga realizma bio je najplodniji pisac, a po nekim mišljenjima možda i najobuhvatniji. Vjerojatno nema u nas čitatelja koji nije upućen u njegovo djelo, jer su pripovijetke *Posljednji Stipančići* i *Iz velegradskog podzemlja* obvezatna školska lektira. Zanimljiva je Novakova "češka veza". Otac Josip bio je doseljenik, Čeh iz Kraljeva Graca (Hradec Králové). Izgubivši rano oba roditelja, V. Novak u Senju završava dva razreda gimnazije, sljedeća dva u Gospiću, a učiteljsku školu u Zagrebu. Kako je bio glazbeno nadaren i bavio se reproduktivnom glazbom, Vlada ga 1884. šalje u Prag na konzervatorij. Tamo je na sveučilištu slušao i estetiku, a nakon završenog glazbenog školovanja od tri godine vraća se u Zagreb. Isprva djeluje kao učitelj na učiteljskoj školi, a potom kao profesor. Čitavog je života bio slaba zdravlja (bolovao je od tuberkuloze), no neumorno je radio, pa ga je i smrt zatekla u snu nad rukopisom kojega je priređivao za tisak.

ŠALJIVI KUTIĆ

AUTOMOBILIST

- Zar baš ništa niste poduzeli vidjevši da Vam se približava debeli hrast ?
- Dakako da jesam, trubio sam !

Izdavač:

Hrvatsko-češko društvo,
Sekcija za informiranje
Zagreb, Dolac 1/II

Uredili: Vlatka Banek i Božidar Grubišić
Priprema i grafička obrada: Vlatka Banek

SUSRETI su interno glasilo i dostavljaju se članovima besplatno

HRVATSKO ČEŠKO DRUŠTVO
CHORVATSKO ČESKÁ SPOLEČNOST

REPUBLIKA HRVATSKA, 41000 ZAGREB, Dolac 1/II, tel. 273-520

1995

<p>SIJEČANJ LEDEN</p> <p>PO UT SR ČE PE SU NE</p> <p> 1</p> <p>2 3 4 5 6 7 8</p> <p>9 10 11 12 13 14 15</p> <p>16 17 18 19 20 21 22</p> <p>23 24 25 26 27 28 29</p> <p>30 31</p> <p>PO ÚT ST ČT PÁ SO NE</p>	<p>VELJAČA UNOR</p> <p>PO UT SR ČE PE SU NE</p> <p> 1 2 3 4 5</p> <p>6 7 8 9 10 11 12</p> <p>13 14 15 16 17 18 19</p> <p>20 21 22 23 24 25 26</p> <p>27 28</p> <p>PO ÚT ST ČT PÁ SO NE</p>	<p>OŽUJAK BŘEZEN</p> <p>PO UT SR ČE PE SU NE</p> <p> 1 2 3 4 5</p> <p>6 7 8 9 10 11 12</p> <p>13 14 15 16 17 18 19</p> <p>20 21 22 23 24 25 26</p> <p>27 28 29 30 31</p> <p>PO ÚT ST ČT PÁ SO NE</p>
<p>TRAVANJ DUBEN</p> <p>PO UT SR ČE PE SU NE</p> <p> 1 2</p> <p>3 4 5 6 7 8 9</p> <p>10 11 12 13 14 15 16</p> <p>17 18 19 20 21 22 23</p> <p>24 25 26 27 28 29 30</p> <p>PO ÚT ST ČT PÁ SO NE</p>	<p>SVIBANJ KVĚTEN</p> <p>PO UT SR ČE PE SU NE</p> <p>1 2 3 4 5 6 7</p> <p>8 9 10 11 12 13 14</p> <p>15 16 17 18 19 20 21</p> <p>22 23 24 25 26 27 28</p> <p>29 30 31</p> <p>PO ÚT SR ČE PE SU NE</p>	<p>LIPANJ ČERVEN</p> <p>PO UT SR ČE PE SU NE</p> <p> 1 2 3 4</p> <p>5 6 7 8 9 10 11</p> <p>12 13 14 15 16 17 18</p> <p>19 20 21 22 23 24 25</p> <p>26 27 28 29 30</p> <p>PO ÚT ST ČT PÁ SO NE</p>
<p>SRPANJ ČERVENEC</p> <p>PO UT SR ČE PE SU NE</p> <p> 1 2</p> <p>3 4 5 6 7 8 9</p> <p>10 11 12 13 14 15 16</p> <p>17 18 19 20 21 22 23</p> <p>24 25 26 27 28 29 30</p> <p>31</p> <p>PO ÚT ST ČT PÁ SO NE</p>	<p>KOLOVOZ SRPEN</p> <p>PO UT SR ČE PE SU NE</p> <p> 1 2 3 4 5 6</p> <p>7 8 9 10 11 12 13</p> <p>14 15 16 17 18 19 20</p> <p>21 22 23 24 25 26 27</p> <p>28 29 30 31</p> <p>PO ÚT ST ČT PÁ SO NE</p>	<p>RUJAN ZÁŘÍ</p> <p>PO UT SR ČE PE SU NE</p> <p> 1 2 3</p> <p>4 5 6 7 8 9 10</p> <p>11 12 13 14 15 16 17</p> <p>18 19 20 21 22 23 24</p> <p>25 26 27 28 29 30</p> <p>PO ÚT ST ČT PÁ SO NE</p>
<p>LIŠTOPAD ŘÍJEN</p> <p>PO UT SR ČE PE SU NE</p> <p> 1</p> <p>2 3 4 5 6 7 8</p> <p>9 10 11 12 13 14 15</p> <p>16 17 18 19 20 21 22</p> <p>23 24 25 26 27 28 29</p> <p>30 31</p> <p>PO ÚT ST ČT PÁ SO NE</p>	<p>STUDENI LIŠTOPAD</p> <p>PO UT SR ČE PE SU NE</p> <p> 1 2 3 4 5</p> <p>6 7 8 9 10 11 12</p> <p>13 14 15 16 17 18 19</p> <p>20 21 22 23 24 25 26</p> <p>27 28 29 30</p> <p>PO ÚT ST ČT PÁ SO NE</p>	<p>PROSINAC PROSINEC</p> <p>PO UT SR ČE PE SU NE</p> <p> 1 2 3</p> <p>4 5 6 7 8 9 10</p> <p>11 12 13 14 15 16 17</p> <p>18 19 20 21 22 23 24</p> <p>25 26 27 28 29 30 31</p> <p>PO ÚT ST ČT PÁ SO NE</p>